

prima instanță: I. Sciaslivî
instanța de apel: V. Pruteanu, I. Cimpoi, A. Minciuna

dosarul nr.2r-189/15

DECIZIE

12 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Orbu Nicolae,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale
„Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Orbu Nicolae și Orosciuc
Galina cu privire la depozitare și vânzarea forțată a bunului ipotecat,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, prin care
cererile de apel depuse de către Orbu Nicolae și Orosciuc Galina au fost restituite,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2010, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Orbu Nicolae și Orosciuc Galina cu privire la
depozitare și vânzarea forțată a bunului ipotecat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr.
S07230 din 25 aprilie 2007, i-a acordat lui Orbu Nicolae un credit în sumă de 238 000
lei pentru finisarea construcției casei de locuit cu termenul final de rambursare până la
19 aprilie 2027.

În scopul asigurării rambursării creditului primit și achitării dobânzii calculate,
Orbu Nicolae în baza contractului de ipotecă nr. S07230-a din 25 aprilie 2007 a
ipotecat băncii bunuri mobile în sumă totală de 310 000 lei.

Menționează că contrar obligațiilor asumate prin contractul de credit Orbu
Nicolae nu-și onorează obligațiile privind rambursarea creditului primit și achitarea
dobânzii calculate, acumulând astfel o datorie care la 12 ianuarie 2010 constituia suma
de 223 763,50 lei, inclusiv creditul în termen – 206 256 lei, creditul restant – 4 960 lei
și dobânda restantă – 12 547,50 lei.

Solicită BC „Moldova-Agroindbank” SA depozitarea lui Orbu Nicolae și
Orosciuc Galina de terenul cu suprafața totală de 0,1269 ha și casa de locuit
individuală lit. A1 cu suprafața totală de 123,90 m.p. situate în satul Malcoci raionul
Ialoveni str. Ștefan cel Mare 52, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la OCT
Ialoveni filiala ÎS „Cadastru” sub nr. cadastrale 5520201.159 și nr. 5520201.159.01,
transmiterea bunurilor respective în posesia băncii pentru a fi vândute forțat, evacuarea
lui Orbu Nicolae și Orosciuc Galina precum și a altor persoane și a bunurilor acestora
din casa de locuit individuală lit. A 1 cu suprafața totală de 123,90 m.p. din satul

Malcoci, raionul Ialoveni, str. Ștefan cel Mare 52, fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea în mod solidar din contul lui Orbu Nicolae și Orosciuc Galina în beneficiul BC „Moldova-Agroinbak” SA a cheltuielilor pentru plata taxei de stat în sumă de 6 712,90 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 19 aprilie 2010 acțiunea a fost admisă integral, fiind deposeați Orbu Nicolae și Orosciuc Galina de terenul cu suprafața totală de 0,1269 ha și casa de locuit individuală lit. A1 cu suprafața totală de 123,90 m.p. situate în satul Malcoci, raionul Ialoveni, str. Ștefan cel Mare 52, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la OCT Ialoveni filiala ÎS „Cadastru” sub nr. cadastrale 5520201.159 și nr. 5520201.159.01 și transmise bunurile respective în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vîndute silit. Totodată, au fost evacuați Orbu Nicolae și Orosciuc Galina, precum și alte persoane și bunurile acestora din casa de locuit individuală lit. A cu suprafața totală de 123,90 m.p. situată în satul Malcoci, raionul Ialoveni, str. Ștefan cel Mare 52, fără acordarea altui spațiu locativ și a fost încasat de la Orbu Nicolae și Orosciuc Galina în mod solidar în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA taxa de stat în sumă totală de 6 712,90 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2010, a fost admis apelul declarat de Orosciuc Galina, casată hotărîrea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 24 ianuarie 2011, acțiunea a fost admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2011, a fost scutită integral apelanta Orosciuc Galina de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, a fost respins apelul declarat de Orosciuc Galina și menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 aprilie 2012, a fost admis recursul declarat de către Orbu Nicolae, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013, a fost admis apelul declarat de Orosciuc Galina, casată hotărîrea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 24 martie 2014, acțiunea a fost admisă integral fiind deposeați Orbu Nicolae și Orosciuc Galina de terenul cu suprafața totală de 0,1269 ha și casa de locuit individuală lit. A1 cu suprafața totală de 123,90 m.p. situate în satul Malcoci, raionul Ialoveni, str. Ștefan cel Mare 52, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la OCT Ialoveni filiala ÎS „Cadastru” sub nr. cadastrale 5520201.159 și nr. 5520201.159.01 bunurile respective fiind transmise în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vîndute silit. Totodată, au fost evacuați Orbu Nicolae și Orosciuc Galina, precum și alte persoane și bunurile acestora din casa de locuit individuală lit. A cu suprafața totală de 123,90 m.p. situată în satul Malcoci, raionul Ialoveni, str. Ștefan cel Mare 52 fără acordarea altui spațiu locativ și a fost încasat de la Orbu Nicolae și Orosciuc Galina în mod solidar în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA taxa de stat în sumă totală de 6 712,90 lei.

La 07 aprilie 2014, Orbu Nicolae a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

La 23 aprilie 2014, Orosciuc Galina a depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului și casarea hotărîrii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2014, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Orbu Nicolae și Orosciuc Galina fiind comunicat lui Orbu Nicolae despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și apelului motivat și Galinei Orosciuc despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și acordat apelanților un termen pentru lichidarea neajunsurilor menționate până la 01 octombrie 2014 ora 10.00. La fel, a fost explicat apelanților că în caz dacă în termenul stabilit Orbu Nicolae nu v-a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivat, iar Orosciuc Galina nu v-a prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele anexate vor fi restituite.

În ședința instanței de apel din 01 octombrie 2014, Orbu Nicolae a depus cererea de apel suplimentară, solicitând totodată amânarea ședinței instanței de apel pe motiv că nu a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat.

În ședința instanței de apel din 08 octombrie 2014, Orbu Nicolae a depus o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014, a fost respinsă cererea lui Orbu Nicolae cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind prelungit lui Orbu Nicolae termenul pentru achitarea taxei de stat până la 05 noiembrie 2014, ora 12.00 și explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor menționate cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, cererile de apel depuse de către Orbu Nicolae și Orosciuc Galina au fost restituite.

La 10 ianuarie 2015, Orbu Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și să fie primită spre examinare cererile de apel. Totodată, Orbu Nicolae a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs.

În motivarea recursului a invocat că dispunând restituirea cererilor de apel instanța a interpretat eronat legea, iar în încheierea emisă nu a indicat motivele în baza cărora și-a întemeiat concluziile.

Sustine că, deși, în motivarea încheierii de restituire a cererii de apel instanța face referire la încheierea din 08 octombrie 2014, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, concluziile instanței sunt neîntemeiate și declarative și contravin probelor anexate la materialele cauzei care confirmă incontestabil imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de 5 034,68 lei.

Afirmă că respingerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat și restituirea cererii de apel pe motivul neachitării taxei de stat constituie o încălcare gravă a accesului liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, deoarece este lipsit de posibilitatea să se adreseze în instanța de judecată din cauza lipsei mijloacelor financiare.

Astfel, consideră că din cauza neadmiterii cererii de scutire de la plata taxa de stat în lipsa mijloacelor financiare i-a fost încălcat grav accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil garantat atât de legea fundamentală a statului cât și de actele normative internaționale.

Totodată, cu referire la termenul de declarare a recursului menționează că ședința instanței de apel a avut loc în lipsa sa el fiind în imposibilitate să se prezinte din motive de sănătate fapt confirmat prin Extrasul medical seria nr. 027/e din 17 noiembrie 2014, iar copia încheierii contestate nu i-a fost adusă la cunoștință în modul prevăzut de legislația în vigoare, și i-a devenit cunoscută doar la data de 13 ianuarie 2015.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului Orbu Nicolae la data de 25 noiembrie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 47 Vol. II), însă careva probe care ar atesta data recepționării acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Mai mult, materialele cauzei conțin cererea lui Orbu Nicolae din 22 decembrie 2010⁴ prin care acesta solicită eliberarea încheierii din 19 noiembrie 2014, nefiind însă distinct când încheierea a fost eliberată solicitantul, pe când recurentul insistă că a primit încheierea contestată la 13 ianuarie 2015.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 ianuarie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, Orbu Nicolae și Orosciuc Galina au depus apeluri împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 24 martie 2014, Orbu Nicolae fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, iar Orosciuc Galina fără achitarea taxei de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2014, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Orbu Nicolae și Orosciuc Galina, fiindu-le explicat apelanților că dacă nu vor prezenta dovada achitării taxelor stat pentru depunerea cererilor de apel și Orbu Nicolae nu v-a prezenta cererea de apel motivată în termenul acordat, până la 01 octombrie 2014 ora 10.00 cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare.

Este cert și faptul că Orbu Nicolae și Orosciuc Galina în termenul stabilit de instanță nu au lichidat neajunsurile menționate de instanță, însă în cadrul ședinței

instanței de apel din 01 octombrie 2014, Orbu Nicolae a prezentat cererea de apel motivată și a solicitat amânarea ședinței instanței de apel, invocând drept temei faptul că nu a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat.

Drept urmare, instanța de apel a admis cererea lui Orbu Nicolae și a amânat examinarea cauzei pentru data de 08 octombrie 2014.

Tot din suportul probatoriu rezultă că în ședința instanței de apel din 08 octombrie 2014, reprezentantul apelantului Orbu Nicolae a solicitat eliberarea apelantului de la plata taxei de stat pe motiv că acesta nu a cunoscut despre încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și că apelantul a fost angajat recent în câmpul muncii și nu dispune de mijloace financiare pentru a achita taxa de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015, a fost respinsă cererea apelantului Orbu Nicolae cu privire la eliberarea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, a fost prelungit termenul apelantului Orbu Nicolae pentru achitarea taxei de stat până la 05 noiembrie 2014 ora 12.00 și explicat apelantului că în caz de neîndeplinirea în termenul stabilit a indicațiilor instanței, cererea de apel va fi restituită (f.d. 35).

Cu toate acestea, până la data de 05 noiembrie 2014 Orbu Nicolae nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat, respectiv, nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 08 octombrie 2014.

Mai mult, ședința instanței de apel din 05 noiembrie 2014, la cererea apelantului Orbu Nicolae care a invocat motive de sănătate, a fost amânată pentru data de 19 noiembrie 2014, iar în ședința din 19 noiembrie 2014, apelantul Orbu Ion și reprezentantul acestuia, deși, au fost înștiințați despre ora, data și locul desfășurării ședinței nu s-au prezentat și nici nu au prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel (f.d. 43 Vol. II).

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererilor de apel depuse de Orbu Nicolae și Orosciuc Galina deoarece în termenul stabilit de instanță apelanții nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 al. (1) lit. a) CPC.

Sub acest aspect, argumentele recurentului Orbu Nicolae precum că este în imposibilitate să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, nu pot fi reținute de instanța de recurs, deoarece sunt declarative, or, înscrisurile prezentate de apelantul Orbu Nicolae sunt insuficiente pentru a considera că ultimul este în imposibilitatea de a achita taxa de stat în cuantumul prevăzut de lege pentru cererea de apel, la caz fiind în mărime de 5034,68 lei.

De altfel, nici susținerea recurentului precum că a fost angajat recent în câmpul muncii, în calitate de depozitar în cadrul ÎM „Orvento Metall Trading Co” SRL, nu indică la situația materială dificilă a apelantului și la lipsa mijloacelor bănești pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Față de aceste considerente, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, în partea restituirii cererii de apel a lui Orbu Nicolae.

În partea, legalității încheierii nominalizate, prin care a fost restituit apelul Galinei Orosciuc, instanța de recurs nu se pronunță, pe motiv că în această parte încheierea nu a fost contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Orbu Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Orbu Nicolae și Orosciuc Galina cu privire la deposedare și vânzarea forțată a bunului ipotecat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva